

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ДУХОВНОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ТЕОЛОГІЧНА СЕМІНАРІЯ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ ТЕОЛОГІЧНОЇ СЕМІНАРІЇ**

СХВАЛЕНО

Комісією Вченої ради з
навчально-методичної діяльності
протокол № 23 від 20 травня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
протокол № 10 від 27 травня 2026 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом Ректора
від 3 червня 2026 року за № 112/ос/вр

Київ 2026

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Порядок прийняття та внесення змін і доповнень до Положення.....	4
3. Визначення основних термінів.....	4
4. Принципи студентоцентрованого навчання.....	5
5. Реалізація студентоцентрованого підходу у навчанні та викладанні.....	7
6. Методи, засоби й технології студентоцентрованого навчання.....	8
7. Інформування учасників освітнього процесу.....	9
8. Оцінювання результатів навчання в контексті студентоцентрованого підходу.....	10
9. Зворотний зв'язок та участь здобувачів у забезпеченні якості.....	11
10. Підтримка здобувачів.....	12
11. Моніторинг та оцінювання ефективності студентоцентрованого навчання..	13
12. Відповідальність учасників освітнього процесу.....	14
13. Прикінцеві положення.....	15

1. Загальні положення

1.1. Положення про студентоцентроване навчання Української євангельської теологічної семінарії (далі — Положення) визначає основні засади, принципи, механізми та процедури реалізації студентоцентрованого підходу в освітньому процесі Української євангельської теологічної семінарії (далі — Семінарія).

1.2. Положення розроблене відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» (зокрема п. 15 ч. 1 ст. 62, ст. 48, ст. 50–51);
- Закону України «Про освіту» (зокрема ст. 7, ст. 54);
- Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015), зокрема Стандартів 1.3 «Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання» та 1.4;
- Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми НАЗЯВО (Критерії 2.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1);
- Статуту Семінарії, Стратегічного плану розвитку Семінарії на 2025–2030 роки;
- Положення про організацію освітнього процесу факультету богослов'я та християнського служіння Семінарії;
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Семінарії;
- інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти.

1.3. Студентоцентроване навчання в Семінарії — це підхід до організації освітнього процесу, у якому здобувач освіти є активним суб'єктом навчання, а зміст, методи, засоби й технології навчання й викладання спрямовані на досягнення очікуваних результатів навчання з урахуванням індивідуальних здібностей, інтересів, потреб, мотивації та досвіду кожного здобувача.

1.4. Студентоцентрований підхід у Семінарії ґрунтується на христоцентричних цінностях Семінарії та реалізується в контексті місії

Семінарії: надавати всебічну освіту християнам для участі в Божій місії через служіння церкві та суспільству. Формування здобувача як цілісної особистості з християнським світоглядом, духовною зрілістю та професійною компетентністю є невіддільною складовою студентоцентрованого підходу.

1.5. Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу: здобувачів освіти, науково-педагогічних, наукових педагогічних працівників, інших працівників Семінарії, залучених до організації та реалізації освітнього процесу.

1.6. Студентоцентризований підхід є обов'язковим елементом освітнього процесу за всіма освітніми програмами, видами та формами здобуття освіти Семінарії.

2. Порядок прийняття та внесення змін і доповнень до Положення

2.1. Зміни й доповнення до цього Положення ініціюються не менше ніж половиною складу Вченої ради.

2.2. Підготовка та розгляд проєкту змін до Положення здійснюється відповідною комісією, призначеною Вченою радою Семінарії.

2.3. Зміни й доповнення до цього Положення схвалюються Комісією з навчально-методичної діяльності Вченої ради, затверджуються Вченою радою та вводяться в дію наказом ректора Семінарії.

3. Визначення основних термінів

3.1. *Студентоцентризоване навчання* — підхід до організації освітнього процесу, що передбачає активну роль здобувача у формуванні власної освітньої траєкторії, використання інтерактивних методів навчання, урахування індивідуальних потреб та особливостей здобувачів, забезпечення зворотного зв'язку й партнерської взаємодії між учасниками освітнього процесу.

3.2. *Академічна свобода викладача* — самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, наукової та іншої діяльності, що реалізується на засадах свободи слова, думки й творчості,

поширення знань та інформації, вільного оприлюднення й використання результатів наукових досліджень, зокрема право викладача вільно обирати підходи до викладання, навчальні матеріали, методи та засоби навчання з урахування місії Семінарії та її релігійної приналежності.

3.3. *Індивідуальний навчальний план (ІНП)* — персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що ґрунтується на виборі здобувачем видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання.

3.4. *Зворотний зв'язок* — процес отримання, аналізу та використання інформації від здобувачів освіти, випускників, роботодавців та інших зацікавлених сторін щодо якості освітнього процесу з метою його вдосконалення.

3.5. *Душепіклування* — це система пастирської підтримки та супроводу, спрямована на зміцнення ментального здоров'я. Вона допомагає всім членам освітньої спільноти Семінарії гармонійно поєднувати навчання або іншу академічну діяльність із духовним зростанням, забезпечуючи цілісний підхід до формування особистості здобувача.

3.6. *Навчальна програма дисципліни* — документ, що визначає цілі, зміст, результати навчання, порядок та критерії оцінювання, методи навчання й викладання з конкретного освітнього компонента, що доводиться до відома здобувачів освіти у встановлені терміни.

4. Принципи студентоцентрованого навчання

4.1. Студентоцентроване навчання в Семінарії ґрунтується на таких принципах:

- *христоцентричність* — визнання Христа центром освітнього процесу, формування в здобувачів цілісного християнського світогляду як основи професійної діяльності та особистісного зростання;

- *суб'єктність здобувача* — визнання здобувача активним суб'єктом навчання, який бере відповідальність за результати власного навчання та духовного розвитку, через індивідуальну освітню траєкторію;
- *індивідуалізація* — врахування індивідуальних особливостей, здібностей, потреб, інтересів, мотивації та досвіду кожного здобувача при проектуванні та реалізації освітнього процесу;
- *партнерство* — побудова взаємин між викладачем і здобувачем на засадах взаємоповаги, довіри, співпраці та спільної відповідальності за якість навчання;
- *академічна свобода* — забезпечення права викладача вільно обирати підходи до викладання, навчальні матеріали та методи навчання, а здобувача — обирати індивідуальну освітню траєкторію відповідно в межах місії Семінарії та релігійної приналежності УЄТС.
- *орієнтація на результат* — спрямованість освітнього процесу на досягнення чітко визначених та вимірювання результатів навчання (компетентностей);
- *безперервний зворотний зв'язок* — систематичне отримання та використання інформації від здобувачів і викладачів для вдосконалення освітнього процесу;
- *доступність та інклюзивність* — створення умов для рівного доступу до якісної освіти, урахування потреб осіб з особливими освітніми потребами;
- *дослідницька спрямованість* — поєднання навчання з науковими дослідженнями, формування критичного мислення та дослідницьких компетентностей здобувачів;
- *цілісність* — формування здобувача як цілісної особистості в єдності інтелектуального, духовного, емоційного та соціального вимірів.

5. Реалізація студентоцентрованого підходу у навчанні та викладанні

5.1. Реалізація студентоцентрованого підходу в Семінарії забезпечується через організацію освітнього процесу, у якому методи, засоби та технології навчання й викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання (підкритерій 4.1 Критеріїв НАЗЯВО, Стандарт 1.3 ESG 2015).

5.2. Студентоцентрований підхід реалізується через:

- використання інтерактивних та діалогічних форм навчання, які заохочують активну участь здобувачів в освітньому процесі;
- забезпечення балансу між аудиторною та самостійною роботою здобувача, орієнтованого на розвиток самостійності та ініціативності;
- застосування проблемно-орієнтованого навчання, навчання на основі проектів, вивчення кейсів, методів моделювання та інших дослідницьких методів;
- врахування різних стилів навчання й різного рівня підготовки здобувачів;
- залучення здобувачів до наукових досліджень і практичної богословської та психологічної діяльності;
- організацію групової роботи, дискусій, дебатів та інших форм колаборативного навчання;
- використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та платформи «Moodle» для забезпечення доступу до навчальних матеріалів, організації асинхронного навчання й зворотного зв'язку;
- забезпечення практичної підготовки здобувачів у релігійних організаціях (церквах, місіях, союзах тощо), психологічних центрах, освітніх установах відповідно до специфіки освітніх програм.

5.3. Для кожного освітнього компонента науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники обирають методи, засоби та технології навчання, які

дозволяють досягти кожного із результатів навчання, визначених для цього компонента.

5.4. Зміст освітніх компонентів систематично оновлюється викладачами на основі наукових досягнень, сучасних богословських та психологічних практик, а також з урахуванням потреб церкви та суспільства.

6. Методи, засоби й технології студентоцентрованого навчання

6.1. В освітньому процесі Семінарії можуть застосовуються такі основні методи й технології студентоцентрованого навчання:

- *інтерактивні лекції* — лекції із залученням здобувачів до обговорення, мозкових штурмів, міні-дискусій, із використанням мультимедійних засобів;
- *семінарські заняття* — дискусійні заняття, на яких здобувачі представляють результати самостійної підготовки, формують та обстоюють власну позицію;
- *проблемно-орієнтоване навчання* — навчання через розв'язання реальних або модельованих проблемних ситуацій з богословської та психологічної практики;
- *проектне навчання* — виконання індивідуальних або групових проєктів, пов'язаних із реальними потребами церкви й суспільства;
- *кейсметод* — аналіз конкретних ситуацій із практики церковного служіння, місії, душепіклування та психологічного консультування;
- *колаборативне навчання* — робота в малих групах, взаємне навчання, парне та командне виконання завдань;
- *наставництво (менторство)* — індивідуальний супровід здобувача досвідченим викладачем або практиком з метою професійного та духовного зростання;
- *змішане навчання* — поєднання аудиторних занять з онлайн-навчанням через платформу «Moodle» та інші цифрові інструменти;

- *рефлексивне навчання* — написання рефлексій, есе, щоденників духовних практик, що забезпечують осмислення власного досвіду навчання та служіння;
- *практичне навчання* — проходження ознайомчої, навчальної та виробничої практики у церквах, місіях, християнських організаціях та інших базах практики.

6.2. Вибір конкретних методів та технологій навчання здійснюється науково-педагогічним, науковим, педагогічним працівником з урахуванням специфіки освітнього компонента, рівня освіти, форми навчання, кількості здобувачів у групі та їхнього рівня підготовки.

6.3. Співвідношення контактних годин та годин самостійної роботи визначається відповідно до Положення про освітні програми та навчальні плани.

7. Інформування учасників освітнього процесу

7.1. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту й програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

7.2. Інформування здобувачів забезпечується через:

- розміщення навчально-методичних матеріалів дисциплін у вільному доступі на платформі «Moodle» або на офіційному сайті Семінарії;
- доведення змісту навчальної програми дисципліни до здобувачів під час першого аудиторного заняття;
- оприлюднення графіка освітнього процесу, розкладу занять та екзаменів;
- інформування про процедуру вибору навчальних дисциплін та зміст вибіркового дисциплін;
- надання консультацій щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

7.3. Робочі програми навчальних дисциплін містять повну та чітку інформацію про:

- цілі та результати навчання з освітнього компонента;
- обсяг освітнього компонента в кредитах ЄКТС та його розподіл за формами організації освітнього процесу;
- зміст (основні теми, тематику практичних та семінарських занять, тематику індивідуальних завдань);
- методи, засоби та критерії оцінювання;
- передумови для вивчення дисципліни (пререквізити);
- рекомендовану літературу.

7.4. Терміни й порядок оприлюднення інформації про зміст освітніх компонентів визначаються відповідними нормативними документами Семінарії.

8. Оцінювання результатів навчання в контексті студентоцентрованого підходу

8.1. Система оцінювання в Семінарії спрямована на встановлення рівня досягнення здобувачем освіти результатів навчання для кожного освітнього компонента або освітньої програми в цілому.

8.2. Оцінювання в контексті студентоцентрованого підходу передбачає:

- чітке визначення й заздалегідь оприлюднення критеріїв оцінювання для кожного освітнього компонента;
- відповідність форм контрольних заходів, методів та інструментів оцінювання цілям та очікуваним результатам навчання;
- використання різноманітних форм оцінювання: усного опитування, письмових робіт, тестування, оцінювання проєктів, взаємного оцінювання здобувачами робіт один одного, захисту практик тощо;
- збалансованість поточного та підсумкового контролю;
- застосування різнорівневих видів завдань, зокрема завдань для самоконтролю;

- своєчасне надання здобувачам ефективного зворотного зв'язку за результатами оцінювання, що містить конкретні поради та рекомендації для вдосконалення знань та вмінь;
- надання здобувачам необхідної підтримки в підготовці до оцінювання (пояснення критеріїв, проведення консультацій, навчання користуванню ресурсами оцінювання).

8.3. Форми, методи оцінювання та критерії оцінювання визначаються для кожного освітнього компонента у робочій програмі навчальної дисципліни та доводяться до відома здобувачів на першому занятті з дисципліни.

8.4. Результати навчання оцінюються за 100-бальною шкалою з переведенням у національні оцінки та оцінки ЄКТС відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення дисциплін та Положення про оцінювання досягнень здобувачів.

8.5. Спірні питання з оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія в порядку, визначеному Положення про оцінювання досягнень здобувачів.

9. Зворотний зв'язок та участь здобувачів у забезпеченні якості

9.1. Систематичне збирання, аналіз та врахування зворотного зв'язку від здобувачів освіти є невіддільною складовою студентоцентрованого навчання.

1) Зворотний зв'язок збирається за такими напрямками:

- задоволеність методами, засобами та технологіями навчання й викладання;
- чіткість і зрозумілість критеріїв оцінювання;
- доступність і якість навчально-методичного забезпечення;
- задоволеність процедурою вибору навчальних дисциплін та формуванням індивідуальної освітньої траєкторії;
- якість академічного душепіклування й підтримки;
- загальна задоволеність якістю освітнього процесу.

2) Основними формами збирання зворотного зв'язку є:

- анкетування та опитування здобувачів;
- інтерв'ювання здобувачів;
- аналіз звернень, скарг і пропозицій здобувачів;
- обговорення на зустрічах з гарантами освітніх програм;
- участь здобувачів у роботі Вченої ради та її комісій.

9.2. Результати аналізу зворотного зв'язку використовуються для вдосконалення освітнього процесу, зокрема для перегляду освітніх програм, оновлення змісту освітніх компонентів, удосконалення методів та технологій навчання.

9.3. Результати опитувань та заходи, вжиті за їх підсумками, оприлюднюються на офіційному сайті Семінарії або доводяться до відома здобувачів освіти.

10. Підтримка здобувачів

10.1. Душепіклування є невіддільною частиною студентоцентрованого підходу в Семінарії та забезпечує гармонійне поєднання навчання, духовного зростання й формування цілісної особистості здобувача освіти.

10.2. Підтримка здобувачів у контексті студентоцентрованого навчання передбачає:

- консультування з питань навчання, допомогу у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії, організацію додаткових консультацій з навчальних дисциплін;
- участь у спільних богослужіннях, молитовних зібраннях, зустрічах малих груп, індивідуальне духовне наставництво;
- надання послуг психологічної служби відповідно, зокрема з урахуванням кризових ситуацій воєнного часу;
- інформування з освітніх та адміністративних питань, надання довідок, допомога в розв'язанні організаційних проблем;
- створення умов для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами відповідно;

- організацію консультацій з пошуку в базах даних, допомогу в оформленні бібліографічних описів, забезпечення доступу до навчальних і наукових ресурсів (бібліотека Семінарії).

11. Моніторинг та оцінювання ефективності студентоцентрованого навчання

11.1. Моніторинг ефективності студентоцентрованого навчання є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти Семінарії та здійснюється Координаційною радою із забезпечення якості освіти через відповідні комісії Вченої ради.

11.2. Основними інструментами моніторингу є:

- щорічне опитування здобувачів вищої духовної освіти щодо якості навчання та викладання;
- аналіз результатів навчання здобувачів (успішність, рівень сформованості компетентностей);
- аналіз виконання індивідуальних навчальних планів здобувачів;
- взаємовідвідування занять науково-педагогічними працівниками;
- аналіз зворотного зв'язку від випускників і роботодавців (церков, місій, союзів, психологічних центрів, освітніх установ);
- самооцінювання освітніх програм і їх періодичний перегляд.

11.3. За результатами моніторингу Координаційна рада із забезпечення якості освіти готує рекомендації щодо вдосконалення студентоцентрованого навчання та подає їх на розгляд Вченої ради.

11.4. Результати моніторингу використовуються для ухвалення рішень щодо: перегляду освітніх програм та навчальних планів; оновлення змісту освітніх компонентів; удосконалення методів навчання та оцінювання; підвищення кваліфікації працівників; покращення навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення, з обов'язковим оприлюднення на офіційному сайті Семінарії звіту про внесені зміни.

12. Відповідальність учасників освітнього процесу

12.1. Ректор Семінарії забезпечує загальне керівництво реалізацією студентоцентрованого підходу та створення необхідних організаційних, кадрових і матеріально-технічних умов тощо.

12.2. Декан факультету координує реалізацію студентоцентрованого навчання на факультеті, контролює дотримання принципів освітнього процесу визначених у Семінарії.

12.3. Гаранти освітніх програм забезпечують відповідність освітніх програм принципам студентоцентрованого навчання, контролюють реалізацію індивідуальних навчальних планів здобувачів.

12.4. Завідувачі кафедр організовують навчально-методичну роботу кафедри з урахуванням студентоцентрованого підходу, забезпечують підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у сфері студентоцентрованого навчання.

12.5. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники:

- обирають і застосовують методи, засоби й технології навчання, що відповідають студентоцентрованому підходу й забезпечують досягнення результатів навчання;
- формують навчально-методичні документи дисциплін з повною інформацією про цілі, зміст, результати навчання та критерії оцінювання;
- забезпечують своєчасний та ефективний зворотний зв'язок за результатами оцінювання;
- систематично оновлюють зміст освітніх компонентів;
- здійснюють душеп'їклування здобувачів.

12.6. Здобувачі освіти:

- є активними суб'єктами власного навчання й несуть відповідальність за досягнення результатів навчання;
- свідомо формують індивідуальну освітню траєкторію;

- дотримуються принципів академічної доброчесності, порушення якої тягне за собою академічну відповідальність згідно з Законом про академічну доброчесність та локальними актами Семінарії;
- беруть участь у процедурах забезпечення якості освіти, зокрема в опитуваннях;
- поєднують академічну діяльність із духовним зростанням.

12.7. Координаційна рада з забезпечення якості освіти та комісії Вченої ради здійснюють моніторинг реалізації студентоцентрованого підходу відповідно до закріплених за ними критеріїв акредитації.

13. Прикінцеві положення

13.1. Контроль за виконанням цього Положення покладається на декана факультету.

13.2. Безпаперова версія Положення зберігається на спільному хмарному сховищі Семінарії та за потреби викладається на офіційному вебсайті Семінарії.

13.3. Терміни зберігання безпаперової та паперової версії Положення регулюються Положенням про Архів Семінарії.